

Ki a legügyesebb?

Szaktanulmányok megyei versenye

Befejeződtek a Szakma kiváló tanulója versenyek Csongrád megyei döntői. A szegedi Móra Ferenc Ipari Szaktanulmányok Intézet diákjai közül Várszegi Zoltán autószerelő, a Terhes Tamás és Nagy Sándor al-kotta kőművesbrigád, Nagy Zoltán víz-, gázvezeték-, és készülékszerelő, Balázs István vas- és fémszerkezet-lakatos, Molnár Ernő hegesztő, Halast Sándor központifűtés-szerelő, Németh György szerszámkészítő, Bite László villanyszerelő, Csamangó Jenő karosszérialakatos, Finta András ács-állványozó, Szekeres István szobafestő és mázó, valamint Bezdán József Diesel-mozdony-szerelő győzött.

A 624-es számú Ipari Szaktanulmányok Intézet tanulóinak közül a következők szereztek első helyet a megyei döntőn: Bodó Julianna cipőfelsőrész-készítő, Karai János bútortasztalos, Gábor Erika női fodrász és Kóthencz Gábor férfiszabó. Vá-

sárhelyen Kovács József épületasztalos, Kádár Sándor esztorgályos, Nagy Mihály mechanikai műszerész, Albert Emil géplakatos és Fábrián Julianna női szabó volt a legügyesebb. Makón Gera Imre elektronikai műszerész és Szabó Tibor gépjármű-villamossági műszerész kapott legtöbb pontot.

Versenyezték a kereskedelmi és vendéglátóipari szaktanulmányok tanulóit is. Az elsők: Gémes Anna élelmiszer-eladói, Gémes József hús- és hentesáru-eladói, Juhász Imre szakács, Kovács Julianna cukrász és Bera József felszolgáló, valamennyien szegediek. A vásárhelyiek közül Kádár Edit ruházati eladó és Gácsi Piroska kozmetikai és vegyi-cikk eladó győzött.

Minden első helyezett részt vesz a Szakma kiváló tanulója versenyek tavaszi országos döntőjén. Szegeden idén — a tavalyi sikerek ellenére — nem rendeznek országos versenyt.

Befejeződött a nemzetközi konferencia

Szegeden szedán befejezte kétnapos munkáját a számítástechnika felsőfokú oktatásának kérdéseivel foglalkozó nemzetközi konferencia, amelyen nyolc szocialista ország szakemberei vettek részt. Megtárgyalták az el-telt időszakban a számítástechnikai kultúra kiterjesztésére folytatott tevékenységük eredményeit.

A tanácskozáson elfogadott tervet a KGST-országok oktatási miniszteri értekezlete elé terjesztik, amelyet legközelebb Moszkvában tartanak.

Korszerűsítés

Korszerűsítették Csongrádon, a Marx tér 10. szám alatti egészségügyi intézmény körtermét és szociális helyiségeit. Az idén újabb jelentős összeget fordítanak az intézmény épületének felújítására.

Vendégcsalogató

Ne állítsa senki, hogy a jó borkak nem kell céger. A Skála már csak elég jó áruház, mégis költött reklámra — s nemhiába. A Duna-kanyart egyébként is sokan keresik fel, mégis figyelmfelhívó lehet néhány mutató plakát. A szabad-térre időszerűleg több száz-ezer vendég jön hívogatás nélkül is, ám hogy napközben mivel töltsék idejét a Szegedre látogató idegen, azzal már a vendéglátó házigazdának is törődniük kell.

Az utazási irodák külön-külön megjelentetik programajánló füzetüket, szolgálatuk jegyzékét, ám kevesebb figyelmet fordítottak eddig arra, hogy egy-egy nevezetességről néhány képpel illusztrált, rövid tájékoztatót is adhassanak az érdeklődőknek, s hogy például a Szegedre érkezést megismertessék néhány könnyen megközelíthető érdekességgel, kirándulóhely-lyel.

Tavaly márciusban hozott határozatában a megyei pártbizottság végrehajtó bizottsága az utazási irodák feladatává tette az idegenforgalmi propaganda hatékonyságának és összhangolt fejlesztésének fokozását. A koordinálásra a Szeged városi idegenforgalmi hivatal kapott megbírást.

Csongrád megye idegenforgalmának bemutatására a következő két-három évben húsz-húsz ezer példányban jelentetnek meg színes leporellt Hódmezővásárhelyről, Mártélyról, Szentestől, Csongrádról,

Makóról és Ópusztaszerrel, a szegedi dómról, a zsina-górgáról és a Fehértől. Kiadják a megye színes idegenforgalmi térképét ötven ezer példányban; a 16 oldalas, kirándulások, túrákat ajánló füzetet ugyan-csak ötven ezer példányban jelentetik meg. Szegedet prospektusban mutatják be a vendégeknek. Az idegenforgalmi hivatal Szolgáltatásaink, programjaink címmel tájékoztatója ezután is évente jelenik meg, az idegenforgalomban érdekelte vállalatok, szövetkezetek, intézmények anyagi hozzájárulásával.

A vendégcsalogató füzetek, leporellök kiadása költséges, ezért a megyei tanács és a szegedi városi tanács jelentős összegekkel járul hozzá a megjelentetéshez. 1978 és 1980 között közel három és fél millió forintot fordítanak Csongrád megyében az idegenforgalmi propaganda minőségi javítására.

Izlésesen és vonzóan meg-szerkesztett kiadványokkal hívja-várja tehát a vendé-geket Csongrád megye. S hogy jól is érezzék magukat, arról gondoskodnak a házigazdák. Az idegenfor-galmi hivatal például — remélhetőleg már a szezon kezdetére — új helyére, a Széchenyi térre, a Kom-plett irodának helyére költözik. A címváltozás miatt a hivatal pecsétjét, levél-papírját, s valamennyi nyomtatványát meg kell majd újítani, ezért talán még nem késő arról gon-dolkodni, nem kellene-e het, frappánsabb, található nevet

adni a Csongrád megye idegenforgalmát szervező intézménynek.

Jelenlegi elnevezése ugyanis nem tükrözi híven feladatát, meglehetősen hosszú is, valamint nehezen fordítható idegen nyelvre, az ideérkező külföldieknek vajmi keveset mond. Ha-szonlóan az ország más te-rületein működő hivatalok-hoz, olyan rövid, jellemző és érthető névre — és új emblémára — lenne szük-sége a Szeged városi idegenforgalmi hivatalnak is, amely jellemezhetné, s fémjelvezhetné a megye idegenforgalmát. Nem kellett a szakembereknek sokáig keresgélniük, hogy rátalál-janak a sokféle szempont-nak megfelelő névre.

A Zalatour, Siotour, vagy a Savaria Tourist, Nyir-tourist mintájára miért ne hívhatná a megye idegenfor-galmi hivatalát Tisza Touristnak, vagy Tiszatour-nak? Kifejező, rövid, könnyen kimondható, a rajzos embléma utalhat a folyóra, s érthető a külföldiek szá-mára is. S még az is benne foglaltatik, hogy Csongrád megye a vízi élet emlékei-re, folyóparti strandjaira, a vizek teremtette természeti környezetre büszke lehet — gondoljunk csak a Körös-toroki strandra, Mártélyra, a Maros menti üdülőhelyre, a szegedi Ligetfürdőre, a Fehértóra, a csongrádi halász-házakra... Az új elnevezés, ha időben elfogadják, enge-délyezik és alkalmazzák, szintén vendégcsalogató le-

P. K.

A női hűség próbája

Mozart-bemutatóra készül a szegedi operatársulat

A női hűség örök kérdő-jel. Figyelműt kíván hagyni lehetetlen, meggyőződni róla veszélyes. Ebből az alapfog-zeletről született Mozart egyik utolsó operája, a *Così fan tutte* (Mind így csinálják). Már a témaválasztás is jel-zí, hogy vidám, könnyed operabemutató várható fe-bruár 3-án, pénteken este 7 órakor a szegedi színházban.

Ez a vígjáték, az opera rendezése a műszaki próbá-ról siet irodájába. — Lorenzo da Ponte nem túl igényes szövegkönyvét II. József felkérésére írta. Mo-zart zsenialitását bizonyítja, hogy ebből a szürke alap-anyagból is nagyszerű ope-rát komponált. Vigoperát, vidám darabot, melynek fel-színi jelenségei alatt komoly drámai vonulat húzódik. A darabot külön kell jelleme-zni, nem hasonlítható a zene-szerző más művéhez. Mozart minden operája dramatur-giailag és zenileg is más és más, mindegyik opera egyé-niség. Ebben a műben Mo-zart, aki szinte mindig az eszményi szépet és magasz-tosat kereste, ellenkező elő-jelre váltott, s az élet fri-volitásait, kesernyős igazát fogalmazta meg olyan ér-zelmi hőfokon, melyben a legértékesebb és legszebb zenék születnek.

— Színpadra állításának melyek a legfontosabb el-képzelései, mit tart a mű legfontosabb üzenetének?

— A *Così fan tutte* társal-gási darab, ahol a főszerep a szöveg, a párbeszéd. Igyekezem a nem túl bonyo-lult cselekményt, a párhuzamos szálon futó két ese-ményt ebben az egy napba sűrített történetben úgy szí-npadra állítani, hogy a sze-replők ne pusztán valamiről beszéljenek, hanem éljék mindennapi életüket. Reál-szituációt sorát — reggeli, fürdés, séta stb. — visszük színpadra. Ezáltal lesz folya-matos a cselekmény, s a darab nem pusztán elvont,

csevegés. Kettős, sőt hármas szereposztásban állítjuk színre a művet. Ez nagyon lényeges az operánál. Ré-szint biztosítja az előadások folytonosságát, részint ki-használja és mozgásba hozza a meglevő energiákat, az énekesek foglalkoztatására, művészi, előrelépésükhez feladatokat teremt. A pre-mieren új, fiatal énekesnő mutatkozik be Fiordiligi ne-héz szerepében, Bajtaz Hor-váth Ágostának, a Zenemű-vészeti Főiskola elvégzése után ez az első operaszere-pe. A többi szerepben Len-gyel Ildikót, Berdál Valériát, Réti Csabát, Gyimesi Kál-mánt és Gregor Józsefet lát-hatja a bemutató közönsége. Fontosnak tartjuk a színpa-dai környezetet. A történet napokban játszódik, szeret-nék egy mediterrán hangu-latú és temperamentumu-játékok létrehozni. Ebben segít a káprázatos fehér épületek-ből és színes-buja természeti vegetációból tervezett díszlet

a vendég Csikós Attila mun-kája és Vágóvölgyi Ilona jel-mezei. A Szegedi Szimfoni-kus Zenekart Pál Tamás ve-zényli.

A *Così fan tutte* az élet komédiája. Két fiatal kato-natiszt fogadásból próbára teszi menyasszonya hűségét. Tizenkét óra elegendő a női hűtlenség bizonyítására. A két fiatalember a történet végén, saját bőrén, szomorú-an tapasztalja az élet és a szerelem keserű fíntartait. Parodisztikus elemekkel fű-szerzett szituációk során csábítgatják egymás meny-asszonyát, úzi maskarálta a frivol szolgálatlány, nevet markába a megcsontosodott agglagény, s mit tehetnek a családok keserű pirulái után — felülemelkednek a gondokon, s nevetnek egy jót a változathatatlanságon. Ka-cagva, de grape fruit ízével a szájukban, éneklük: „Köny-nű kedvvel többre mégy... többre-mégy, többre mégy!” T. L.

Huszonhat ezrelékre csökkent a csecsemőhalálozási arány

Hazánkban a csecsemőha-lándóság az utóbbi években folyamatosan csökkent, és a magyar egészségügyi történe-tében először 1976-ban szorult a 30 ezrelékes érték alá. Tavaly újabb 4 ezrelékkal sikerült javítani az arányon. Nagy jelentőségű az éven-kénti néhány ezrelékes csök-kenés, ugyanis így évről évre 800—900 újabb kisgyer-meket mentenek meg az or-vosok az életnek.

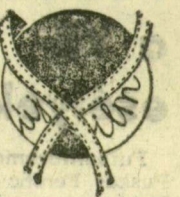
A tavalyi 26 ezrelék két-szertelenül számottevő ered-mény, de további erőfeszíté-sekre van szükség. Európá-ban ugyanis még mindig csak a középmezőnyben he-lyezkedünk el. A csecsemő-halálozás szoros kapcsolat-lan van a koraszülések szá-mával. Az utóbbi néhány évben e téren is csökkenés tapasztalható, illetve nincs arányos emelkedés a szüle-tések számának növekedésé-vel. Így is azonban minden 100 újszülött közül tíz-tizen-

egy 2500 grammnál kisebb súllyal jön a világra. Közü-lük évente mintegy 2000—2500 súlyos légzési rendelle-nességben szenved.

A légzési zavarra jele-tettek nagy része még né-hány évvel ezelőtt is meg-halt. Megmentésük érdeké-be az egészségügyi kor-mánynak 1975-ben elhatáro-zta úgynevezett perinatális intenzív centrumok létreho-zását. Minden szülészeti osz-tály és szülőotthon képes ugyan az újszülöttek bizo-nyos mértékű intenzív ellá-tására, de a légzési zavarral születettek speciális ellátást igényelnek. Jelentős anyagi ráfordítás és a társadalmi segítség révén példátlanul rövid idő alatt kiépült az in-tenzív hálózat. Jelenleg 5 nagyvárosunkban és a fővá-rok 3 intézményében műkö-dik.

A szakemberek egyidejű-leg kidolgozták a légzési za-varral született csecsemők

A néma dosszié

Színes magyar bűnügyi film. Rendezte: Mészáros Gyula. Főszereplők: Szirtes Ádám, Káldy Nóra, Bujtor István, Dunai Tamás, Bits-key Tibor, Sinkovits Imre, Sinkó László, Schubert Éva, Bánfalvi Ágnes. A krimi és a moziban is

világjelenség, ebből a mi filmgyártásunk se maradhat ki. A szórakoztatás jogos ki-váncsol, s ennek egyik leg-galoppírozottabb formája a krimi történet, ezt nekünk is ki kell elégíteni. A külföldi példák — a krimidömping és a legjava — mércét jelentenek az ilyen irányú magyar fil-mesvállalkozásoknak is. Az igényes krimi ugyanis szá-mát a nézők reakcióira, és megtervezi azt, óráim pon-tossággal. Ezt a hatalmas fel-mérő és elemző munkát, anélkül, hogy didaktikusan tenné, óriási tapasztalatokat, nagy-fokú mesterségbeli tudást és technikai felkészültséget igénylő produkcióknak nálunk még nincsenek hagyományai, kitaposott útjai.

Magyarországon évente kö-rülbelül húsz film készül. Nagyobbik része társadalmi töltetű, művészi babérokra pályázó alkotás, pusztán tö-redeklő szolgálja a könnyed szórakoztatást. Így hát a ma-gyar filmeknek még nem is gyűlhetett össze kellő tapasztalatuk, nem beszélve az ilyen filmekre jutó kevés pénzről (pedig ezeknek a közönségfilmeknek bevétele fedezi a művészi kísérlete-keket is!).

A néma dosszié mindezek ellenére már nem kísérlet. Kinőtt a sablonok szorításai-ból, s nem majmól idegen példákat, Meggyőződésem, ha valamelyik nagy nyugati filmgyár laboratóriumaiban készül, osztatlan elismerést arat. Így viszont bizonyos va-gyok abban, sokan fanyalog-va fogadják majd. Pedig A néma dosszié nem rossz film. Jó, mert hihető, valós, kézzel

fogható történetbe vonja be a nézőt; jó, mert logikus, pontosan felépített, vártalan csodák és dramaturgiai buk-fenek helyett az emberi gon-dolkodás kristálytisza kom-binációjára, a szervezett együttműködésre, és a technikai apparátus mind bő-vebb lehetőségeire épít; jó, mert szépen fényképezett, helyszíneit, színészeit gon-do-ra válogatta; jó, mert állás-foglalásra készített anélkül, hogy didaktikusan tenné, anélkül, hogy ködösítene, vagy erőltetetten szájbárag-fokú mesterségbeli tudást és technikai felkészültséget igénylő produkcióknak nálunk még nincsenek hagyományai, kitaposott útjai.

A néma dosszié mindezek ellenére már nem kísérlet. Kinőtt a sablonok szorításai-ból, s nem majmól idegen példákat, Meggyőződésem, ha valamelyik nagy nyugati filmgyár laboratóriumaiban készül, osztatlan elismerést arat. Így viszont bizonyos va-gyok abban, sokan fanyalog-va fogadják majd. Pedig A néma dosszié nem rossz film. Jó, mert hihető, valós, kézzel

Rózsa alezredes, a nyomó-zás vezetője nagy nyugati kollégáinak, Magreit-nek, Co-lombónak, Kojaknak pipája, gyűrött ballonja és tojásfeje nélkül is eredeti, mélyen emberi figura. S ezt Szirtes Ádám minden felszínes esz-közöl tartózkodó játékanak köszönheti. E figurában benne rejlik egy ráépülő sorozat lehetősége.

A néma dosszié olyan film, mely után joggal szorgalmaz-zuk e műfaj ritka darabjai-nak gyarapítását.

Tandi Lajos